

Atsižvelgiant į tai, kad 2012 metais sukanka 150 metų,
kai gimė poetas Jonas Mačiulis – Maironis,
Lietuvos Seimas paskelbė **2012-uosius metus Maironio metais**.

I. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į pateiktus klausimus. (10 tšk.)

Maironio poezija tam tikrais laikotarpiais yra daugiau negu poezija, daugiau negu žodžiai, negu posmai - ji tampa veiksmu. Tada žmonės nejaučia ar net negalvoja, kad jie deklamuoja ar gieda tekstą. Tai tampa jų viešumos kalba, tam tikru aktu ar apeiga, siejančia juos su tautos istorija bei atmintimi. Maironis labiau nei kas kitas turi tokios žmonės ir istoriją vienijančios galios, kuri kartais tarytum užmiega ir lauktą valandą pabunda, pašoka, pažadinta įvykių.

Didelė poezija turi keistą savybę: joje, rodos, tai atsiranda, tai vėl išnyksta prasmės, kurios tarsi neišreikštos žodžiais, tačiau iškyla skaitant, deklamuojant, giedant. Vėlesnės kartos neretai jų, tų prasmų, ieško ir jau neranda, nes jos buvo ne vien žodžiuose. Šalia teksto atsiveria kitokių prasmų laukai. Tokiu būdu daugelis Maironio eilėraščių sukaupia aplink save arba tarsi sugeria aplinkos, istorijos, tautos atmintį, tarsi kažkas juose įrašo vis naujus ir naujus kartų patyrimus. Tauta ima save atsiminti deklamodama ir giedodama, teikdama prasmę tam, kas yra daugiau nei tekstas ar žodžiai. Štai V.Kudirkos „Tautiška giesmė“ nebūtų tobulas eilėraštis, bet tapęs himnu jis sužadina atmintyje visa, ką mes patyrėme per šimtmečius ir ko dar taip neseniai siekėme. Tokiais tautos ženklais tapo Maironio „Lietuva brangi“, „Kur bėga Šešupė“.

Kultūra, menas, poezija – tai tam tikros programos suprasti pasaulį, būti jame ir tautoje. Sunku pasakyti, kas tai yra, bet šimtus ir tūkstančius metų jos išlieka kaip kokie šaltiniai, iš kurių trykšta kalba, kyla judėjimai, politika. Tai dar vienas kūrybos fenomenas. Juk, sakykim, Maironio poezija nėra politiška, tokia ji tampa tam tikrose situacijose, kai buriasi, kyla žmonės, sujuda gyvenimas. Kai nelieka didvyrių ir kai nėra politikų, tada savo misija pasirodo poetas, kuriam poezija suteikia teisę į tiesą.

(Pagal M.Martinaitį)

1. Suformuluokite teksto temą. (2 tšk.)
2. Kas yra personifikuojama 1-os pastraipos pabaigoje? Savais žodžiais nusakykite jos esmę. (3 tšk.)
3. Paaiškinkite, apie kokias prasmes rašoma 2-os pastraipos pradžioje? (1 tšk.)
4. Kokią mintį autorius pagrindžia, siedamas Maironį ir V.Kudirką? (1 tšk.)
5. Savais žodžiais apibūdinkite kūrybos fenomeną, apie kurį rašoma 3-ios pastraipos pradžioje. (1 tšk.)
6. Apibūdinkite šio teksto autoriaus stiliaus individualumą. (2 tšk.)

II. Remdamiesi perskaitytu tekstu sukurkite 100 ž. pastraipą tema „Išskirtinė kūrėjo ir kūrybos misija“ (10 tšk.)